

ЖИВОТОТ НА ПОМЕСНИТЕ ЦРКВИ

Атина

Архиепископот Атински и на цела Грција Христодулос во неделата, на 23.03.2003 г., во својата беседа на Светата Литургија во храмот на Света Ирина во Атина, го осуди лицемерието на земните мокници и арганцијата на силата, а за оние коишто сега го напаѓаат Садам рече дека самите тие го наоружувале. Тој нагласи дека овие силници ги погазуваат институциите, законот и меѓународното право. Крвопролевањето во минатиот век, т.е. Втората светска војна, Архиепископот Христодулос ја опиша со зборовите: „Постоеја луѓе коишто беа свесни за својата моќ и сила, а со нивната злоупотреба имаа намера да го освојат целиот свет.

После тие намери целото човештво навистина го испи отровот на нивната омраза и анимозитет. Денес, оние што војуваат со Садам се истите коишто го наоружуваа. Во тоа лежи најголемиот израз на лицемерието и лагата,,

Неговото Блаженство критички се осврна и кон оние земји коишто се спротивставуваат на војната во Ирак, бидејќи истите земји пред десет години сакаа војна, што јасно покажува дека „сите земни мокници во с□ гледаат на нивниот личен интерес,,

Беседата во храмот на Света Ирина Архиепископот Христодулос ја заклучи со зборовите: „С□ додека луѓето

во прв план ги ставаат своите лични интереси, нема да има мир и достоинство на земјата,,.

Софija

Парламентот во Софија неодамна донесе нов Закон за верски слободи во Република Бугарија. Со овој Закон, којшто е во склад со Уставот на Република Бугарија и со сите меѓународни конвенции, се утврдуваат правото и слободата на вероисповед на бугарските граѓани, заштитата на тоа право, како и правната положба на верските заедници, институции и нивниот однос со државата.

Во законот се изразени основните демократски принципи:

- правото на секое лице на слобода на свеста и на вероисповед;
- взајемното разбирање, толеранција, и уважување по прашањата врзани за слободата на свеста и вероисповедта;

Со новиот Закон повторно е потврдена и разработена одредбата на Уставот на Република Бугарија со којшто е нагласено дека традиционална вероисповед на бугарскиот народ е Светото Православие, и дека со Законот се дава правен статус на Бугарската Православна Црква, раководена со Свет Синод, а којшто ја претставува Патријархот Бугарски којшто е и митрополит Софиски.

Константинопол

Неговата Светост вселенскиот патријарх г. Вартоломеј на 5. 03. 2003 г. се сретна со претседателот на САД, Џорџ Буш, во Белата Куќа во Вашингтон, уште пред почетокот на војната во Ирак. Тие разговараа за иницијативата на Патријархот да се зголемат напорите за

поврзување на религијата и културата на американскиот континент. Беше напомнато дека Патријархот Вартоломеј учествуваше на тркалезната маса на катарската телевизија Ал Џазира, на тема „Глобализација на љубовта или што е потребно за да се премости јазот помеѓу религијата и културата,,.

Сега, кога војната во Ирак веќе започна, Неговата Светост патријархот Вартоломеј упати писмо „За мир и против војната,, коешто го изразува заедничкиот став на Светиот Синод и на самиот Патријарх дека е неопходно „сите да се молиме за прекин на војната и за мирно решавање на конфликтот. Сите напори треба да се насочат кон спречување на невините жртви,,. Патријархот потсети дека основен услов за мир е почитувањето на неповредливоста на слободите и достоинството на луѓето, од што подоцна произлегуваат сите услови за мирен соживот на земјата, во љубов спрема Едниот Бог и Отец, Којшто не е Бог на војната, туку Бог на мирот. Патријархот Вартоломеј своето писмо го заврши со зборовите: „Мирот и просперитетот ќе завладеат со земјата во слава Божја и ќе има благосостојба меѓу народите, бидејќи Бог е Љубов. Значајно би било американскиот претседател Џорџ Буш и ирачкиот водач Садам Хусеин заедно да се помолат на Бога војната што побрзо да заврши,,.

Атина

Во врска со гласините што се појавија во грчкиот и во странскиот печат околу проблемот со Светогорскиот манастир Есфигмен, во Атина на 18. 03. 2003 г. беше свикана прес-конференција од страна на Грчката Православна Црква. На прес-конференцијата како официјални претставници на Светата Киновија на Света Гора учествува монахот Јован

(генерален секретар на Свештената Киновија) и монахот Никодим од манастирот Велика Лавра. Учествуваа и С. Тројанос (професор на Солунскиот Аристotelов Универзитет), П. Бумис (професор на Богословскиот факултет во Атина), Г. Велис (поранешен вицепретсдател на Ареопагот), Д. Кајајнакидис (адвокат, претставник на Светата Киновија по прашањето за Есфигменскиот манастир).

На почетокот беше нагласена опасноста од сеенето соблазна меѓу верниците со невистинитото информирање околу овој проблем. Потоа делегацијата, а посебно монасите, нагласија дека уште од самиот почеток постои решение за неупотреба на насилиство во однос на Есфигмен, за да не се доведат во опасност животите на лубето и светињите што се наоѓаат таму. Тоа се потврдува и со тридецениското одложување на решавањето на проблемот.

На прес-конференцијата беа разгледани прашањата за правно и канонско решение на проблемот. Отец Никодим изјави дека во овој момент се зборува и за формирање ново братство со игумен, па макар и надвор од манастирот, со желба да се убедат одметниците да го остават незаконското држење на манастирот. Во продолжение на прес-конференцијата беше потцртано дека цел на решавање на проблемот со Есфигмен е постигнувањето на мирот и спокојството во Монашката Држава.

Отец Јован ги окарактеризира монасите есфигмени како одметници, туѓи на светогорските традиции, и го изрази општото мнение на светогорците за недопуштливоста на понатамошното продолжување на таквата неканонска и незаконска ситуација.

Завршувајќи ја прес-конференци-

јата, отците светогорци нагласија дека Света Гора Атонска е една и единствана, и дека треба да се овозможи да живее во спокојство и молитва, особено во ова време кога целиот свет се наоѓа на прагот на војната.

Атина

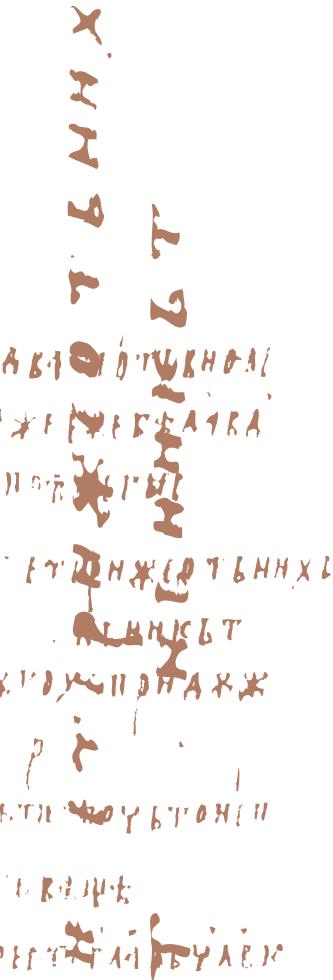
На 13. 02. 2003 година Европскиот Парламент го изгласа изложувањето и предлогот на европратеникот Ула Маргrethe Сандаек „за поддржување на политичарите и на активностите што се однесуваат на репродукцијата и на сексуалниот живот и на правата поврзани со ова во развиените земји..“

Во рамките на споменатото се предлага: од една страна посредно озаконување на абортусите, а од друга страна економска поткрепа за политичарите и за активностите во врска со ова.

После ова Светиот Синод на Црквата во Грција го објави следново: „Ja сфаќаме величината на проблемот и го признаваме реалниот интерес на политичарите и на општествените фактори за решавање на сите проблеми коишто се однесуваат на репродуктивното и сексуалното здравје, а особено на високиот степен на смртност кај жените коишто се подложуваат на конкретни форми на абортуси во развиените земји. Очигледно е дека резолуцијата изразува многу позитивни елементи, како што се: одбегнувањето на абортусот како пракса на семејно програмирање, предлогот за заштита на здравјето на мајката, нагласувањето на потребата од информирање и преземање индивидуална одговорност. Но, и покрај ова, веруваме дека:

- а) Абортусот не претставува индивидуално право, туку морално неприфатлива пракса, а пак неговото посредно или непосредно озаконување е недозволлива

општествена девијација.

- б) Додека се пренагласува потребата од заштита на здравјето и индивидуалните права на мајката, систематски се премолчуваат правата на ембрионот.
- в) Разликата што се прави помеѓу опасни и неопасни абортуси остава простор некој да дојде до заклучок дека неопасните абортуси се дозволени.
- г) Во ниту еден дел од резолуцијата не се прави осврт на моралната димензија на проблемот.
- д) Развојната политика секако и игра значајна улога во соочувањето со проблемот. Меѓутоа, политиката и активностите коишто се предлагаат се ограничuvат само на информирањето, а воопшто не на негувањето на моралните и духовните вредности и на личната одговорност спрема семејството, спрема општеството и главно спрема животот на ембрионот.
- ѓ) Споменатото регулирање го предлага економското покривање на целата програма, подразбирајќи ги и абортусите.

Сакаме да веруваме дека е морална обврска во текстот на резолуцијата да постои јасен навод за заштита и гаранција на законодавствата на оние земји коишто се под Европската закрила, а коишто ќе ги исклучват абортусите, ако така проценат.

Крит

Претставници на европските православни Цркви се состанале на Крит, во градот Ираклион, од 18. до 19. 03. 2003 година, за да се договорат за предловите на Комисијата на Европската Унија којашто работи на изработка на Уставот. Овој состанок беше под покровителство на Неговата Светост цариградскиот патријарх г. Вартоломеј. Неговата Високопреосветеност митрополитот француски Емануил, како претставник на

Одделението за прашања на православните цркви при Европската Унија, беше соорганизатор на оваа значајна конференција.

На конференцијата присуствуваа претставници на Цариградската, Руската, Српската, Романската, Кипарската, Грчката, Полската, Албанската, Словачката и Финската Православна Црква. Потоа, професорот по уставно право г. Евангелос Венизелос, министер за култура во Владата на Република Грција и бројни новинари и студенти. Со конференцијата претседаваше Високопреосветениот митрополит филаделфиски Мелитон.

Тема на Конференцијата беше „Ставот на Европските институции спрема црквите и религиите, во склад со Преданието на Православната Црква,,. Истовремено тоа беше и темата на експозето на Неговата Светост патријарх г. Вартоломеј. Тој своето излагање го сведе на три основни ставови:

1. Одредување на позицијата на сите религии и цркви, вклучувајќи ја и Православната Црква,
2. Членовите на Европската Унија да ги одредат критериумите спрема религиите и на сите рамноправно да им пружат или да не им пружат одредени привилегии, коишто би биле во склад со верската толеранција и слободи, но и на некој начин да се анулира оттуѓеноста на државата од верата,
3. Критериум на класифирање и критериуми на борба против деструктивните и криминални организации коишто претендираат да станат верски заедници во еднаков ранг со црквите.

По исцрпните и долги разговори учесниците на Конференцијата донесоа заклучоци во шест точки:

1. Уставот на Европската Унија мора во себе да ги содржи принципите и вредностите на христијанското, библиското, грчкото и римското античко предание;
2. Воведување на христијанските антрополошки вредности во Повелбата за основните човекови права;
3. Човековите права мораат да бидат сочувани во индивидуален и колективен контекст, како права на сите граѓани на Европа. Пред съд укажуваме на злоупотребата на биотехнологията; заштита на институцијата брак и семејство; насочување на сите наши залагања кон воспитувањето и образоването, итн.;
4. Верските слободи мораат да бидат заштитени не само како индивидуално право на секоја личност туку и како право на сите традиционални европски Цркви и религии;
5. Еднаесеттата Уставна повелба од Амстердам за единство на верските заедници и за регулирање на односот помеѓу Црквата и државата мора да биде внесена во Уставот на Европската Унија;
6. Востановување на јасно одредени критериуми што би го одредиле јасниот однос спрема сектите и прозелитизмот.

Москва

Во Москва, на 2. 04. 2003 година, беше одржана конференција за печатот на којашто присутните беа информирани за подготовките за прославата на стогодишнината од канонизацијата на преподобниот Серафим Саровски. Учесници на конференцијата беа митрополитот Мински и Слутски Филарет - патријаршијски егзарх за Белорусија, претседателот на дистриктот Волга г. Кириенко и претседателот на патријаршијската комисија за прослава на стогодишнината од канонизацијата на Св. Серафим Саровски - епископот Нижнен-

овгородски и Арзамашки Георгиј. Тие ги информираа новинарите како течат подготовките за прославата. Ветено е дека съдържанието ќе помине онака како што преподобниот Серафим ги учел своите духовни деца: скромно, христијански и со благодарност кон Бога.

Москва, 10. 04. 2003

Патријархот Московски и на целия Русија Алексеј ИИ заедно со Светиот Синод на Руската Православна Црква донесе одлука за основање на единствена автономна митрополија за сите руски верници во Западна Европа, без разлика на која канонска јурисдикција ќе припаѓа. Оваа одлука е донесена заради што подобра пастирска и мисионерска дејност и заради верност на канонскиот поредок на Православната Црква.

За таа цел, во името на Светиот Синод на Руската Православна Црква Патријархот Алексеј II им упати посланија на Митрополитот Суршки Антониј, архиепископот Корсунски Инокентиј, архиепископот Бриселски и Белгиски Симон, епископот Комански Гавриил, епископот Женевски Амвросиј (Православна Руска задграничная Црква) и на сите руски православни парохии, преку коишто сите ги повикува на единство во Руската Православна Црква, а во рамките на нововостановената Митрополија на Руската Православна Црква за Западна Европа. Должноста на привремен претстojател му е доверена на архиепископот Суршки Антониј Блум, со седиште во Велика Британија.

подготвил:
Александар Арсовски